

Láttam egy nagyszerű filmet az apákról, melynek címe: A bátorság emberei (Courageous, 2011). Ebben a végén hangzik el az alább idézett szöveg:

Milyennek szánta Isten az apákat!

„Tanítóknak, védelmezőknek, gondoskodóknak.

A rendőrség embereként közlőül láttam, milyen fájdalmas és ártalmas az apa nélkül felnövő gyerekek élete.

A börtönök olyanokkal vannak tele, akik elkallódtak, miután elhagyta őket az apjuk, akinek a legjobban kellett volna szeretni őket. Az ilyen gyerekek aztán sokszor azt a felelőtlen életmintát követik, amit az apjuk.

Sok anya feláldozza magát, hogy segítse őket az életben. Nem egyedül kellene hordozniuk ezt a terhet. Isten áldja meg őket!

De a kutatások bizonyítják, hogy ezeknek a gyerekeknek szükségük van apára is. Ez megkerülhetetlen tény.

Meghalt a kislányom, és a halála szembesített azzal, nem használtam ki azt az értékes időt, amíg vele lehettem. És azt se fogtam fel, hogy mennyire jelentős az apai szerep a kislányom és a fiam mellett.

Azután hogy elment, kértem Istent, mutasson utat. Hogy olyan apa legyek, amilyennek lennie kell. Most már hiszem, Isten azt kívánja minden apától, hogy bátran lépjen fel, és bármibe is kerül, vállaljon szerepet a gyermekei életében. Ez több, mint hogy jelen van, hogy eltartja őket.

Vezetnie kell őket fiatal életükön, neki kell lennie számukra a mennyei Atya evilági látható személyének. Az apa szereti a gyermekeit és elnyeri a szeretetüket. Megvédi, fegyelmezi és Isten ismeretére tanítja őket. Mintát ad a becsületes életre és mások tiszteletére. Arra biztatja a gyermekeit, hogy felelősségteljes emberek legyenek. Az örök értékek szerinti életet éljék.

Lesznek, akik nevetnek ezen, vagy elvetik.

De én mint apa azt mondom, Isten elszámoltat minket azzal a befolyással járó pozícióval, amit nekünk adott. Nem alhatunk el a kormányznál. És ne kelljen ráébrednünk, hogy nem a munkánkban, nem a hobbinkban vannak az örök értékek, hanem a gyermekeink lelkében.

Vannak, akik értik e szavakat, de nem képesek ezek szerint élni. Inkább önmagukért élnek, és elvesztegetik a lehetőséget, hogy az isteni örökséget a következő generációra hagyják.

Es vannak, akik jóllehet a múltban követtek el hibákat, és ők sem kapták meg az apjuktól amit kellett volna. Példát és erőt adnak nekünk ahhoz, hogy napjainkat Isten szeretetében éljük, és arra tanítsuk gyermekeinket, ők is ezt tegyék.

És amikor csak lehet, szeretettel irányítsuk azokat, akiknek nincs apjuk, de nagy szükségük van a segítségre és az irányításra.

Felszólítunk minden férfit, akinek a szíve nyitott és bátor, csatlakozzon a fogadalomhoz (hogy jó apák leszünk!).

Mi az otthonunkban már meghoztuk ezt a döntést. Ne kérdezzétek, hogy ki irányítja a családomat, mert Isten kegyelméből én, az apa. Nem kell kérdeznetek, ki tanítja a fiamat Krisztus követésére: én, az apa. Hogy ki vállalja a családom eltartását és védelmét: az apa. Ki kéri Istent, hogy törje szét a családi múltból öröklött ártalmas béklyókat: az apa. Ki imádkozik és ki adja áldását, hogy gyermekei merészen vállalják azt, amit Isten akar tőlük: én vagyok az apjuk, tehát én!

Elfogadom a felelőséget és kiváltsággként vállalom! Kérem Isten kegyét és áldását az otthonomra, ahogy minden jó ember.

Hol vagytok hát bátrak? Hol vagytok hát apák, Istenfélő férfiak? Itt az idő, hogy felálljatok és válaszoljatok Isten hívó szavára, és mondjátok: én is! Én is! **ÉN is!**” (káté)

Júniusi imaszándékunk:

Szenvedésed kezdetének éjszakáján azt mondtad Uram, hogy most már barátaidnak mondasz bennünket. A barátjának az ember bármit elmondhat, hisz az nem árulja el, nem csapja be. Mindent szeretnék megosztani veled! Köszönöm bizalmadat, hogy rád bízhatom fájdalmamat, örömeimet, bármit, ami fontos nekem.

A por még mindig a számban volt, amikor megláttam őt

A nap már magasan járt, a völgy fölött remegett a levegő. A föld repedezett volt, a szél port kavart, és minden lélegzetvétel száraz volt, mint a félelem.

És akkor kilépett ő.
Góliát.

Még most is előttem van.

Magasabb volt mindenkinél. Nem csak egy fejjel - mintha egy másik világból lépett volna közénk. A páncélja bronzban izzott a nap alatt, vastag pikkelyei egymásra feküdtek, mint egy sárkány bőre. A sisakja alatt sötét szakálla volt, sűrű és vad, a szeme pedig... kemény. Hideg. Mint aki soha nem veszített.

A lándzsája olyan volt, mint egy szövőgerenda. A hegye villant, ahogy megmozdította.

Ő volt az erő.

Ő volt a bizonyosság.

Ő volt a mi válaszuk minden félelemre.

- „Ki jön ki ellenem?” - dörgött.

És mi tudtuk: senki.

De azon a napon... valaki mégis jött.

- „Ez meg mi?” - mordult mellettem Azrek.

Először én sem hittem a szememnek.

Egy fiú lépett ki.

Dávid.

Nem volt rajta páncél. Nem csillogott. Nem félelmetes volt.

Egyszerű.

A ruhája pásztorruha volt, poros, könnyű. A haja világosbarna, kissé kócos, mintha nem is csatára készült volna, hanem csak jött volna a mezőről. Az arca fiatal volt - túl fiatal ehhez.

De a szeme...

Az nem volt fiatal.

Tiszta volt. Mély. És... rendíthetetlen.

A kezében nem kard volt.

Csak egy bot. És egy parittyva.

Nevettünk.

- „Kutya vagyok én, hogy bottal jössz ellenem?” - ordította Góliát.

A hangja mennydörgés volt.

Dávid megállt vele szemben.

Kicsi volt mellette. Szinte eltűnt az árnyékában.

És mégis... nem tűnt kisebbnek.

- „Te karddal, dárdával és lándzsával jössz ellenem...” - mondta.

A hangja nyugodt volt.

- „...én pedig a Seregek Urának nevében jövök ellened.”

Csend lett.

A szél megállt.

A nevetés eltűnt.

Még a szívem is... mintha lassabban vert volna.

Miért nem fél?

Góliát elindult.

Minden lépése dübörgött. A föld reagált rá.

Dávid... futni kezdett.

Futott.

Nem menekült.

Támadott.

- „Állj meg!” - ordította az óriás.

De Dávid már mozdult.

A keze biztos volt. Gyakorlott. Nem kapkodott.

A parittyva megfeszült.

Egy kör.

Kettő.

És aztán...

Egy kő.

Nem láttam az útját.

Csak az eredményt.

A kő pontosan találta el Góliát homlokát.

A bronz alatt. Ahol sebezhető volt.

Az óriás megállt.

A szeme kitágult.

Az a tekintet... ami addig legyőzhetetlen volt... megrepedt.

És aztán...

leesett.

Nem lassan.

Nem méltósággal.

Hanem hirtelen.

Mint egy ledöntött oszlop.

A föld megremegett.

Csend.

- „Ez... nem lehet...” - suttogta Azrek.
De ott feküdt.
A hatalmas test, ami mögé az egész seregünk
bújt...
most mozdulatlan volt.

Dávid fölé lépett.
Kicsi volt.
De abban a pillanatban... nagyobb, mint bárki.

És akkor értettem meg.
Nem a méret számít.
Nem a fegyver.
Nem az erő.

Hanem az, hogy kivel jössz.

- „Fuss!” - kiáltotta valaki.
És a világ szétesett.

Futottam.
A por újra a számban volt.
A lábam vitt, de a lelkem... ott maradt.

- „Ne állj meg!” - rántott meg Azrek.
- „Láttad?” - kérdeztem.
- „Ne most!”
De én nem tudtam elhallgattatni a kérdést.
Ki ez az Isten?

Eldobtam a pajzsom.
Túl nehéz volt.

Mit ér a pajzs... ha az igaz Isten ellen tartod?

Egy szikla mögé húzódtam.
Egyedül maradtam.

Felnéztem az égre.
- „Ha létezel...” - suttogtam. - „...akkor ki vagy te?”

Lépteket hallottam.
Egy izraeli katona állt előttem.
- „Miért nem harcolsz?”
- „Mert... már nem tudom, ki ellen harcolok.”

- „Akkor add meg magad.”
- „És mit kapok?”
- „Életet.”

Életet...

- „Az a fiú... ki ő?”
- „Dávid.”
- „Király?”
- „Még nem.”

Felnéztem még egyszer az égre.
És akkor már tudtam.

Ez az Isten... nem olyan, mint akiket ismertem.
Nem követel félelemből.
Hanem megmutatja az erejét az igazságban.

Letettem a fegyverem.

És abban a pillanatban...
amikor mindent elvesztettem...
először éreztem, hogy talán végre megtaláltam az igazságot.

Nem az számít, mekkora az ember...
hanem hogy kivel áll együtt.

Kiss Sándor Zakeus

A bűnbeesés útja

A tisztesség határát amikor csak egy kicsit is átléped a nagyobb hataloméért, a zsírosabb falatért, azért, hogy még jobban felnézzenek rád, azért, hogy még többet birtokoljál, akkor nem lesz megállás, a szerzés szenvedélye úz tovább, tovább és tovább, amíg átlépsz egy határt: azt fogod hinni, majd tudni, hogy te jobb vagy mindenkinél, erényé lesz az elvtelen ügyeskedés, bőségesre nagyítod, ami nagyon kevés, a hit vak hitté válik. Miért? Mert neked csak a rang, a státusz, a kiválasztottság számít, hát ezért!

Lefkovic Péter

A kereszt erősíti a gyengét, szelídíti az erőset

Ez volt Apor Vilmos, Győr vértanú püspökének a jelmondata. A kereszt igazi alázatra tanít: pontosan ismerni magamat, se nem lebecsülni, se nem túlbecsülni a képességeimet.

Egy anekdota szerint egy zenész egyszer Tihanyban járt, és kipróbálta a híres tihanyi visszhangot, a kijelölt helyen a templom felé fordulva. Játsszott egy hangot, de a visszhang fél hanggal magasabban válaszolt. Próbált egy másikat is, a visszhang megint feljebb szólt. Megkérdezett egy arra járó bácsikát, hogy mi lehet a baj. A bácsi nézte, nézte a templomot, végül megszólalt. „Látja a keresztet? A kereszt mindent felel.”

„Ki talált egy keresztet?”

Mindenki. Jók és rosszak. Szentek és bűnözők. Egészségesek és betegek. Nem tekint még politikai pártokat sem, az ellenzéket sem. (...)

Nem érdekes, hogy nem hisznek. A kereszttel kapcsolatban nem léteznek eretnekek, sem hitetlenek.

Akik ateistának mondják magukat, szintén vonsozlják keresztjüket. Mindegyik közül a leglogikátlanabbat és legelviselhetetlenebbet.” (forrás: Megcsonkított Krisztusom)

Még ha úgy is tűnik, a másik keresztje könnyebb, nem igaz. Mindenkinek saját, méretre szabott keresztje van, amit csak ő tud elhordozni. Nem dolgom más keresztjét magamra venni, ahogy nem dolgom az enyémet másra tukmálni. Nem is tudom. Legfeljebb már nem csak nekem lesz rossz, hanem neki is. És neki még ott van a sajátja is.

Szégyellem, amit cipelnem kell? Ha mások elől titkolom a keresztutamat, nem lesznek - vagy csak rejtetten - olyanok, akik enyhítenek vagy enyhíteni

akarnak a fájdalmamon. Vannak látványos keresztetek, amiket nem tudok elrejtetni, és vannak, amik titokban nehezítik az életem. Egyszer rábeszéltek egy gyógyító lelkigyakorlatra. Ennek kapcsán a gyógyíthatatlan betegek beszélhettek a lelkigyakorlat vezetőjével. Ő mindenkitől megkérdezte, hogy mi a baja? Így tett egy négyvégtag sérült férfival is, ami számomra érthetetlen volt. Hiszen látsszik a kerekesszék, meg hogy nem tud fogni se. Legmeglepőbb azonban a fiatal ember válasza volt: Bőrrákom van. A látványos sérüléseit, az állapotát talán elfogadta, de most konkrétan beteg volt. Jézus egyszer megkérdezi a vaktól: Mit akarsz, mit tegyek? Lehet, hogy a vak is úgy volt, mint a férfi... nem az állapota az igazi baj. Vagy vannak olyan gondjai, amik - ha lát - akkor sem oldódnak meg.

Sokan megkeményítik magukat a kereszt kapcsán, és büszkén elhordozzák, mondván, hogy nincs szükségük másra. A segítségkérés még nem jelenti a kereszt másokra tukmálását. Viszont az ilyen szívről egy idő után minden lepattan - a fájdalom, de az öröm és szeretet is. A sündisznó a tüskéivel védi meg magát, de így másnak is megközelíthetatlenné válik. Ha lemondunk a védelemtől, sebezhetővé, de egyben szerethetővé is tesszük magunkat.

Sebeink meghatároznak minket. Sebeinket az élethosszig tartó keresztutunkon kapjuk egy-egy földre taszító pofon képében. Mégis, a sebeink tesznek hitelessé. Tamás a feltámadás után nem hiszi el, hogy Jézus él, hacsak nem látja a sebeit. A sebek bizonyítják, hogy Ő az. Sebeink mutatják, kik voltunk, behegedt sebeink, hogy kik vagyunk, de azt nem, kik lehetünk.

Egyszer egy filmrészletet láttam, ahol az udvaron egy sorban álltak a fogvatartottak, és ha elhangzott egy olyan állítás, ami igaz volt rájuk, léptek egyet előre. Ez a gyakorlat látványosan megmutatta azokat a sebeket, amik ide vezethetnek - de nem feltétlenül vezetnek. Ebből ihlet merítve kicsiben, diákoknak is megmutattam néhány példán, milyen sebek érhetnek mindannyiunkat. Ezek a mondatok a saját életemből vett mozzanatok, amik azt mutatják meg, hogy számtalan sebünk titokban marad, és mégis meghatározza döntéseinket. A lista szabadon bővíthető: 1. Éreztem már magam magányosnak. 2. Ítélték már el jogtalanul. 3. Voltam már kirekesztve. 4. Éreztem már magam értéktelennek. 5. Éreztem már úgy, hogy kihasználnak. 6. Éltek már vissza a helyzetemmel. 7. A szüleim sose mondták, hogy büszkék rám. 8. Ért verbális vagy fizikai bántalmazás az iskolában. 9. Ért verbális vagy fizikai bántalmazás a családomban. (Az elhanyagolás is az.) 10. Tanúja voltam

ilyenek, és nem tettem semmit. (Féltem, vagy nem tudtam.)

Joggal felmerül a kérdés, hogy hol van Isten, amikor nekem fáj? Van? Jó? Isten mellettem áll és sír, amikor bántás vagy igazságtalanság ér. Pont azt teszi, amire szükségem van: együttérez. Nem bedobok tíz Miatyánkot és jön a megoldás. Isten nem kólaautomata.

„Egy régi orosz népmese szerint az öreg paraszt kihallgatást kért az Uristentől, és panaszt tett az időjárás ellen. Engedd meg - szólt, hogy a következő esztendőben én irányíthassam a fellegek járását. Meg fogod látni, sokkal bőségebb lesz a termés, hiszen parasztember vagyok, és tudom, mi kell a földnek.

Legyen kívánságod szerint - válaszolta az Úr, s ettől kezdve csodálatosan nőtt a paraszt gabonája.

Mégis, mikor elérkezett a betakarítás ideje: kevés volt a szem, és az is hitvány minőségű.

Az öreg paraszt ismét az Uristen elé járult. Uram, nem értem, mi történhetett: mindent megadtam, amit csak jónak láttam. Sütött a Nap, esett az eső, amikor kellett - és íme, alig van kenyerünk.

Az Úr rátette szent kezét az öregember bánatos fejére.

Kedves fiam, jól gazdálkodtál a fényvel, és jól irányítottad a földre az esőt is, csak éppen kihagytad a nehéz időket, csak elfelejtettél szelet és vihart kérni, pedig ezek nélkül nincs elegendő és acélos termés.” (Szent-Gályi Kata: Az érthetetlen bölcsesség)

A kereszt erősíti a gyengét, szelidíti az erőset.

Réka

Gondolom én

Ki vagyok Én?
Egy ember,
Gondolom Én...

Vagy pollen
A méhek mezején
Vagy kvarc szem
Egy lankás homokdűnén
Vagy évgyűrű
Egy évszázados tölgy életén
Vagy falevél
Az avar lepelén
Vagy vakfolt
Egy ősi kard élén
Vagy rög
Egy sírhant tetején
Vagy kavics
Egy folyam mederén
Vagy igazgyöngy
Egy kagyló rejtekén
Vagy sókristály
Egy óceán fenekén
Vagy élet
Egy mikroszkóp lencséjén

Vagy rovátká
A sors kerekén
Vagy repedés
Az idő tengelyén
Vagy igazság
A mérleg nyelvén
Vagy karcolat
A lélek görbe tükrén
Vagy kulcs
Az emlékek könyvében
Vagy sóhaj
A Föld tüdején
Vagy szilánk
A Dél Keresztjén
Vagy sárpetty
Az Ördög szekerén
Vagy meteor
A Kozmosz térképén
Vagy üveggolyó
Az Isten játszóterén

Vagy az utolsó csepp
Egy pohár peremén...

Ki vagyok Én?
Egy ember
Gondolom Én...

Lenhardt Mihály

Bölcs gondolatok

Egyszer Poimén atyát nyugtalanította, hogy testvére, Paésziosz olyan emberekkel tartott kapcsolatot, amit ő nem tartott helyesnek. Elfutott tehát Ammónasz atyához és így szólt: "Paésziosz, a testvérem kapcsolatot tart néhány emberrel, és ez engem nem hagy nyugodni!". Azt mondta neki Ammónasz atya: "Poimén, még élsz? Menj, ülj le a kunyhódban, s tedd fel szívedben, hogy már egy éve a sírban vagy!".

(A szent öregek könyve 576.)

Kedves Olvasó, tedd fel szívedben, hogy már egy éve halott vagy. Hogyan látod a folytatást? Ugye, az élet megy tovább... Nem biztos, hogy mindenbe bele kell ütni az orrunkat, amibe mostanság megtesszük...

Agathon atya, ha látott valamit, és gondolata ítélni akart, így szólt önmagához: „Agathon, te ne tedd ezt!” Erre gondolata megnyugodott!

(A szent öregek könyve 269.)

Magyarázat:

Boldog az az ember, aki nem csak cselekedetei és szavai, hanem már gondolatai felett is örködni tud.

(Pálos gondolatok)

Filléres emlékeim

Egy nemrégiben lezajlott börtöntalálkozónk során a megtisztulásról beszélgettünk. Nem csak testi - lelki értelemben, hanem a tekintetben is, hogy mi minden mást tudunk még megtisztítani az életünkben: az időnket, a környezetünket, a kapcsolatainkat. Szóba került az otthoni rendrakás, szanalás is: milyen jó érzés megszabadulni régi, már - vagy tán soha - nem használt holmiktól. Ez mostanság elég felkapott téma, hisz a fogyasztói társadalom arra buzdít minket, hogy dobjunk ki a régit (ezzel helyet teremtve az újnak), és vásároljunk valami jobbat, vagy egyszerűen csak mást. Állítólag ettől jobban érezzük majd magunkat. Nos, én ebben sem vagyok „trendi”. Őrizgetek mindent, még akkor is, ha jelenleg nem használom, nem olvasom, nem hallgatom stb. Akkor mégis miért is? Mert ha kezembe kerül egy régi könyv, fotóalbum, kézimunka, levél, szerszám, ruhadarab, szóval bármi, rögtön millió gondolat és emlék rohamozza meg elmémet, és olyan erősen érzem, hogy ki vagyok, miért vagyok, mi és ki fontos az életemben, mint ahogy a hétköznapiok sodrásában soha. Nekem fogódzót adnak ezek a tárgyak, és igenis lelkük van, ebben biztos vagyok. És aminek lelke van, azt nem lehet csak úgy kihajítani! Talán Bródy immár csaknem fél évszázada megírt dala fejezi ki ezt leginkább:

„Filléres emlékeim oly drágák nekem.
Kidobni őket nincs eröm, s mind értéktelen.
Filléres emlékeim oly drágák nekem.
Ők tudják, mennyit ér az életem.”

Amikor az utcán járva szelektív kukában családi képeket, leveleket látok, majd megszakad a szívem. Van abban valami önzés, hogy a környezetünket ugyan „megtisztítjuk” ezektől a tárgyaktól, de egyben meg is fosztjuk utódainkat attól, hogy belőlük kiindulva, őket tanulmányozva jobban megismerhessék a múltat. A magukét és a másokét, vagyis a miénket, azt a bizonyos kollektívat. Pár hete egy

családkutatásról szóló tudományos előadáson jártam, ahol az előadó kutató nő bolhapiacra vásárolt, mások által kidobott, előkelő családokat ábrázoló fotókat is mutatott. Tudjuk, hogy akkoriban óráig tarott egy felvétel előkészülete, sőt hónapokkal előre le kellett foglalni a fényképésznél az időpontot (és persze nem akárki engedhette meg magának a fotózást). Ezek a bő száz éve élt emberek elegáns ruháikban, kalapjukban, katonai egyenruháikban szálegyenesen állva néztek a kamerába. Leszármazottaik vélhetőleg közöttünk járnak ma is, csak éppen a mai korban valahogy divatosabb előre tekinteni, mint hátra, és szabadulni mindattól, ami volt. Mert ugyan mit is kezdünk vele, kérdezik sokan. Nos - válaszolnám én -, beszéljünk az ősről, ismerjük meg a történetüket (persze lehetőleg addig, amíg élnek azok, akik még tudnak mesélni). Azt is mondta a kutató nő, hogy írjuk rá minden fotóra a készítés dátumát és helyét, így ugyanis az utókor számára sokkal informatívabb és használhatóbb. (Az általa bemutatott képen sajnos nem volt semmi infó, ő mégis pénzt fizetett érte a piacon. Csak a ruházatból és a bútorzatból lehet következtetni, mikor és hol készülhetett). Más kérdés, hogy a mai agyondigitalizált világban alig-alig nyomtatunk már papírképeket, ellenben millió felesleges kattintással gyártunk pillanatfelvételeket. Vajon minek és kinek? Jómagam ha máskor nem is, évente egyszer, karácsony előtt készítek albumot papírképekből, és azt ajándékozom a családtagoknak. És láss csodát: családom tízen- és huszoneves tagjainak egyik legkedvesebb elfoglaltsága - családi események alkalmával - a fotóalbum-nézegetés! Akkor is, ha már tízszer-hússzor látták! (Az viszont még nem fordult elő, hogy bármelyikük azt kérte volna, mutassam meg a telefonomban lévő képeket. Mondjuk az enyémben – talán a leírtak alapján nem meglepő – alig van.)

Bizony előfordul, hogy keresek valamit - például a könyvek között -, és nem találok. Ám találok valami mást. Amit meg nem találok, majd előkerül máskor. Vagy nem. Olyan ez, mint maga az élet: nem biztos, hogy azt kapom, amit/akit éppen nagyon akarok. Ja, hogy ez nem illik abba képbe, amit manapság divatos elméletekkel sulykolnak belénk? Hogy legyünk céltudatosak, irányítsuk az életünket, mert csak rajtunk múlik minden blablabla? Sebaj. Ezt a témát boncolgassák csak az erre hivatottak (akik gyakran ebből kiválóan meg is élnek). Én meg ülök a lomnak látszó tárgyaim között és örülök annak, amire éppen bukkanok, mert ahhoz ezer szállal tudok kapcsolódni és közben rácsodálkozhatok mindarra, amit át- és túléltem, és ami utat mutat nekem a jövőben is.

Kati

2023 nyara

Kedves Olvasó! Megosztom veled életem egyik legmélyebb benyomását hagyó nyarat.

2023 szeptember 10-ére vártuk Ibolya lányom születését. Az időm nagy részét azzal töltöttem, hogy a növekvő hasammal rohangásztam a 13-14-15 hónapos bátyja után. Belevaló husi baba volt, és örült sok rosszaságot csinált. Állandóan forrott körülötte a levegő. Ha benyúlt a nyulunkhoz a ketrecbe, biztosan ő volt az, akit megharapott, és hogy ne unatkozzam, rohanhattam vele a gyerekbeszetre. Már 14 hónaposan szenvedélye volt a csúszdán visszafele felmászni, az emeletes ágyról pedig fejest ugrani a szőnyegre.

A nyár elején felújítottuk a konyhát és a fürdőszobát. Így a babafiammal, a nagyfiammal és a pocibabával átmenetileg el kellett költöznünk otthonról. A babafiannak egyik kedvence volt a kölcsönlakás gázkonvektora. Kinyitotta a kisajtaját, aztán becsapta. Megint kinyitotta, aztán megint becsapta, közben óriásikat kacagott. Aztán elkapott egy fertőzést és középfülgyulladás lett. Felhagyott kis időre a kacagással, ekkor mindannyian sóhajtozva kívántuk vissza az esti konvektorajtó-csapkodós időszakot.

Közben egyre számosabb egészségügyi panaszom lett a várandósságom mellett. Azért egy nyári kirándulásra mindenképp szerettünk volna elmenni a gyerekekkel, hogy a kikapcsolódásnak legalább a látszatát megéljük. Pécsre utaztunk 6-7 családdal együtt.

Egyik napra hosszú túrát szerveztek a Misinatórtőre. Teljesen nyilvánvaló volt, hogy én nem megyek sehova. Elmentünk a túra kiindulási helyszínére, egy patakparti játszótérre, és előzetes megbeszélések szerint néhány másik kisgyermekes anyukával én, a kisfiam, a nagyfiam és a pocibaba a játszótéren maradtunk - volna. Néhány percig erősen pislogtam, mert nem láttam senkit. Aztán tudomásul vettem, hogy tényleg elment mindenki túrázni, és tényleg csak én maradtam ott a két fiammal és a kis magzatommal. Hát jó, itt akkor valami félreértés történt. Akkor játszótérezzünk, egyszer majd csak visszatér a túrázó csapat. Aha, hát persze, 4-5 óra múlva. De jó, hogy ezt akkor még nem tudtam, és nem is kellett megtudnom soha.

Mert a nagyfiam elvitte a kisfiamat mérleghintázni, és a 25 kg-os gyerek a 9 kg-os gyereket úgy a magasba röpítette a mérleghinta egyik végével a földre huppanva, hogy a pici fiú bizony ott maradt. Nem a levegőben, hanem a földön. Tényleg nem tudott felkelni az esés után. Kíméletlen nagyot csavarodott a gyomrom, a vérnyomásom 200 lett. Mire gondol ilyenkor egy anya? A legrosszabbra: eltört a gerince. Másfél hónapom volt hátra szülésig, ekkoriban már mindig a férjem cipelte a kisfiút. Most

nem volt mit tenni, felnyaláboltam és én vittem, de azt sem tudtam, hova. Nem ismertem Pécsét, nem volt nálam telefon, se slusszkulcs az autónkhoz, semmi. Valóban csak Isten maradt nekem, meg az arra kirándulók jóindulata. Magamon kívül voltam. Végre valaki adott telefont, felhívta nekem a mentőt, alig tudtam elmondani mi a baj. Visszaértünk az ösvény végére, ott várt a mentő. Bevittek a pécsi sürgősségre.

Hamarosan kiderült, semmi nem tört el a babafiam dundi kis testében. Egyszerűen ilyenek a kicsik: zúzódott testrészüket teljesen kizárják a használatból. Egészen addig a percig, amíg már egy cseppet sem fáj; akkor egyik napról a másikra visszatérnek az egészséges mozgásformájukhoz. A Duracell-nyuszi fiam innentől kezdve másfél héten át reggeltől estig ült. Ült és nézelődött. A gyomrom csavarban maradt.

Amikor hazaértünk a pécsi kirándulásból, otthon éreztem, hogy a méhembe belehasít a fájdalom. Létezik jóslófájás, de én tudtam, hogy ez nem jósló, hanem vészjósló fájás. Az orvos megnyugtatóan, hogy nem lát semmi rendelleneset. De két nap múlva éjszaka vérzés indult meg. Nem kellett rá felébrednem, mert ébren voltam, a kisfiam sírdogált éjjel egykor, mert még mindig fáj a lába. De jó, akkor fiam, figyelj csak! nem kell aludnod, megyünk autózni. Férjemmel és kisfiammal bementünk a női klinikára. És onnan már nem is engedtek el. A terhespatológiára befektettek. Hat hét volt még hátra a szülésig. Antibiotikumot kezdtem szedni, feküdtem egész nap. És nagyon hiányzott a kisfiam.

Éjfél körül arra ébredtem, hogy milyen jót aludtam a kisfiammal és a kislánnyal. Aztán rájöttem, hogy csak a kislányom van itt, a hasamban. Próbáltam visszaaludni, de nem ment, mert a vérzés újra elindult, de most literjével dőlt. Hiába, sajnos fel kell ébresztenem a nővért – szántam el magam. Ő pedig aztán felébresztette az egész szakszemélyzetet. Máig emlékszem a fiatal szülésorvos nagyon álmos, nagy önuralmat gyakorló, jóindulatú arcára, amivel nem azt kérdezte, miért nem hagytam aludni, hanem hogy mi a baj.

Ibi hat héttel előbb, augusztus elején császármetszéssel világra jött.

Zsóka

„Soha ne add fel!”, avagy a kitartás dióhéjban

Egy nagyon régi karikatúra jut eszembe erről a mondatról. Egy béka már majdnem teljesen bent van a golya csórében, de kinyúl és szorítja a golya nyakát. Soha ne add fel! - szól a felirat alatta, ami lehetne a kitartás jelmondata.

Elmélkedés egy összetett, szerteágazó fogalomról, rövid, tömör szösszenetben ... csak légy kitartó, de ne a haragtartásban, bosszúállásban, szomorúságban, kételkedésben, kétségbeesésben ... stb. A kitartás szerintem egy pozitív tulajdonság, ami türelmes, cselekedetekben aktív és reményteli várakozás, hogy a nehéz, negatív, küzdelmes környezetet, érzéseket, időszakot fel fogja váltani a szeretet, öröm, boldogság, hit és megbocsátás, békesség, melyek egy sikerekben gazdag élet alapfeltételei.

Az élet kihívásai egyáltalán nem könnyűek, egy pillanat alatt ránk nehezednek a mindennapok. Néha nehéz, lehetetlennek tűnő csapdában érezzük magunkat, menekülni akarunk a küzdelmes körülmények elől, legszívesebben feladnánk. A mélybe zuhanunk, és egyszerűen csak szeretnénk, ha valaki kihúzna a gödörből, hogy gyengéden magához öleljen, törődjön velünk, segítsen túlélni, kitartani. „Nem kell rendkívülinek lennünk. Én meg tudom tenni, amit te nem tudsz, te meg tudod tenni, amit én nem tudok, és együtt nagyszerű dolgokra vagyunk képesek” – mondta Teréz anya.

Igaz ez az élet sok területén, de a kitartásban való fejlődésünk nagyrészt egyéni „sport”. Sokszor bebizonyosodott már - akár a saját életünkben is -, az ember többet tud elviselni, mint amennyire képesnek érzi magát, és ez egy igazi csoda.

Elképzelhető-e, hogy a kitartásban való küzdelmünket Isten tervezte megerősítésünkre a jövőre való felkészítésünkben?

Küzdelmeink mind kihívást jelentő, ám mégis nagyszerű lehetőségek, melyek a növekedésünket szolgálják. Lehetne mindenképpen egyszerű és nagyon könnyű, viszont akkor nem növekednénk erőnk teljességéig, és nem válnánk azzá, akinek Isten látni szeretne minket. Lehet, egyszerűen túl gyengék maradnánk ahhoz, hogy teljességében megéljük azokat az áldásokat, csodákat, melyeket Isten tervez számunkra.

Kitartónak lenni azt jelenti, hogy elérjük a célunkat. Ha tudatában vagyunk céljainknak, az értelmet ad életünknek, döntéseinknek, lehetőségeinknek, értékrendünknek, időbeosztásunknak, kitartóak leszünk és szinte mindent kibírunk. „*kitartott, mint aki látja a láthatatlant.*” (Zsid 11,27).

Sokszor halljuk: „Ami nem kerül semmibe, az nem is ér semmit!” A célunk, sikerünk eléréséhez kikerülhetetlenül hozzátartozik a kudarcok átélése és a nehézségek leküzdése. A megoldás a kitartás, melyet szenvedéllyel kell táplálnunk. A nehéz idők-

ben formálódik a kitartásunk: sekélyességünk, hitünk erős meggyőződésé érik, mely képessé tesz a dolgokkal való megbirkózásra.

Mint ahogy Abraham Lincoln mondta: „A sikerhez az vezet, ha egyik kudarcot a másik után éljük meg, de közben nem veszítjük el a lelkesedésünket.” Ezek a nehéz idők tesznek erősebbé, rákényszerítenek arra, hogy lassítsunk, gondolkodjunk, türelmet gyakoroljunk, higgyünk, így fejlődik jellemünkben a kitartás, ami bátorság, és hogy merjünk hibázni, vitázni, küzdeni, fejlődni, változni és merjünk vállalni a földi léttel járó ellentmondásokat. A hit, amit ad, azzal megajándékoz, amit visszatart, attól megkímél, amit elvesz, azzal helyet készít valami különlegesnek.

„*kitartással fussuk meg az előttünk lévő küzdőteret*” (Zsid 12,1) - mondja Pál apostol. A kitartás az a hit, remény és szeretet.

Ha hiszünk, Isten mindent úgy irányít, hogy a javunkat szolgálja. Bár néha nem úgy, ahogy mi gondoljuk, mert Isten ajándékai, az imáinkra kapott válaszok olykor érthetetlen formában érkeznek. Ha bölcsességre vágyunk, akkor megoldásra váró feladatokat kapunk; ha erőre, akkor olyan helyzeteket, amelyekben megerősödhetünk; ha kitartóak akarunk lenni, az a megpróbáltatások által lehetséges. Az élet problémái, akadályai azok maguk az akadályokban rejlő lehetőségek a fejlődésünkre.

A megpróbáltatás szüli a kitartást, és míg kitartunk célunk eléréséig, nem az van, hogy semmi nem történik, hanem pont az ellenkezője, formálódik a világ bennünk, körülöttünk és általunk. Az elért cél egy ugródeszka valami máshoz, egy új kezdethez, melyben újra fejlődünk, épülünk, változunk.

A hit a reménylett dolgokba vetett bizalom. Bár mindennek rendelt ideje van, a maga idejében aratunk majd. És a reménnyel teli, kitartó várakozás mámorítóvá teszi azt a pillanatot, mikor vágyunk tárgya beteljesül. Mégis a legfontosabb: a szeretet, hogy feltétel nélküli szeretettel viszonyuljunk egymáshoz, olyan kitartó szeretettel, amivel Isten vár minket, hogy adjunk esélyt annak az életnek, amit Ő kínál nekünk. Mert „*aki mindvégig kitart, üdvözül*” (Mt 24,13).

Bár az élet kihívásokkal teli, kitartást igénylő hosszú és nehéz útszakaszokból áll, viszont egy nagy kaland!

Elvezd hát az utazást, és soha ne add fel! Dióhéjban ennyi.

Szeretettel: Taczman Elek

Egy börtönbeli közös keresztút a Mécses levelezőivel

A rajtot az önkéntesek beszámolója alapján készítette az AI (mesterséges intelligencia), nem pont így történt, ám a szívünkben valami hasonlót éltük meg.

Fejlődés

Néhány gondolatot szeretnék megosztani veletek, ami velem történt születésemről, az életem folyamataról, a fejlődésemről, hiányérzetemről, tapasztalataimról, pozitívról, negatívról egyaránt.

Vannak azok a gyerekek, akik olyan szerencsés helyzetben nevelkedhettek, ahol a szülők TUDATOSAN készültek a családalapításra, akár a gyermekfejlődés pszichológiáját tanulmányozva, „speciális” módszereket alkalmazva, de a lényeg, hogy a gyermek egészséges mentális, fizikai egészségét szem előtt tartva.

Sajnos van az ellenkezője, akik ösztönösen próbálják a gyerekek életét „egyengetni”, de ilyen esetben a bizonyos szocializációs folyamatokat, korszakokat nehezebben „vészelik” át, mivel nem ismerik azokat a gyermeknevelési módszereket, melyek hatékonyak. Ahhoz, hogy tudjuk a gyerekek viselkedés változásának okait, mindenképp kell ismerni a gyermekek fejlődési folyamatát.

Esetemben az „ösztönös szülők” nevelési elv érvényesült, amit picit bánok, bár azt el kell mondanom, ennek ellenére szép gyerekkorom volt. Szerettek minket, családcentrikus család volt (három gyerek), tehát ez is áldás volt nekem, sosem kellett átélnünk az intézetben vagy a nevelőszülőknél való nevelkedést.

Az óvodai, iskolai emlékeimet mai napig jó emlékként őrzöm, mindig tisztán mentünk, tiszta ruhában, ápoltan, illetve sosem éhezünk. A szülők a tőlük telhető maximumot nyújtották, talán amit hiányérzetként élek meg, az a kommunikáció hiánya volt. Az, hogy egy gyerek tisztán, ápoltan indul iskolába tele pocakkal és fedél van a feje felett, valamint ezernyi játéka van, azt nem tartom elégnek, ez csak a jéghegy alja, az alap véleményem szerint.

A legfontosabb az igazi értékek átadása, viselkedési norma, amit nem csak az óvodában, iskolában tanulnak, a szülőknek is hatalmas felelősség megtanítani kezelni a negatív dolgok elfogadását, feldolgozását. Egy példa gyerekkorból: kb. 5-6 éves formák voltunk a bátyámmal, amikor is többnyire az ő játéka érdekelt, de mindig marakodás lett a vége stb. Édesapánk nem azt mondta, hogy ezt nem szabad, próbáljatok figyelmesek lenni egymással, és engedjétek a testvéreteknek, hadd játszszonegy kicsit a játékokkal, majd visszaadja, hanem édesapánk javasolta: üss vissza fiam, ne hagyd magad!

Ennél az esetnél már rossz minta rögzült nálunk, tehát azt sugallta nekünk, ha sérelem ér minket, agresszió a megoldás. (Ez csak egy negatív példa).

Ami fontos, hogy a kitartásra való nevelés hatalmas erőt képvisel, a motiválás, megbecsülés ér-

zése, gyámolítás, sok apró, de elengedhetetlen részletek egy egészséges felnőtté váláshoz.

Az én családomban, mivel kevés kommunikáció volt, egész fiatalon a mozgásnak szenteltem az időmet. Szerettem nézni tornászokat a tv-ben, érdekes volt, hogy szaltóznak, kézen állnak a sportolók.

A szobában megcsináltam a tornatermet, majd teszteltem magam, mire vagyok képes. Nagyon hamar a falat is segítségül véve megtanultam fejen, majd kézen állni, illetve kézen menni. Ezen felbátorodva képesnek éreztem magam és elég bátornak, hogy megpróbálkozzam a kézen átfordulással, majd a szaltóval. Testvérem segítségével sikerült teljesen elsajátítanom a szaltók kivitelezését, amire nagyon büszke voltam, és az iskolában a társaimat, illetve az osztályfőnökömet - aki egyben a testnevelő tanárom is volt – lenyűgöztem, és így könnyű volt a beilleszkedés, kapcsolatteremtés a srácokkal.

Ami lenyűgözött még, az a labdával való bánás, mindig része volt az életemnek már elég korán, amióta járni megtanultam, rúgtam, pattogtattam, dobáltam stb. Minden testmozgást, mozgásformát hihetetlen gyorsan megtanultam, elmagyarázták vagy ellestem és kicsi gyakorlással nagyon jól csináltam.

Rengeteg sportot kipróbáltam szüleimnek köszönhetően, de az elköteleződést, kitartást, motiválást, gyámolítást, megbecsülést nem kaptam meg azoktól, akik számomra fontosak voltak, a szülőtől.

Tízévesen meghívást kaptam egy profi focicsapat serdülő korosztályú csapatába, ahol négy évet fociztam, heti öt edzés és a hétvégi bajnoki mérkőzés rendszeresen.

Majd jött számomra egy nehezebb időszak, amikor kellett volna egy úgynevezett motivációs beszélgetés, megerősítés abban, amit már régóta csináltam eredményesen. Fontos a visszajelzés, nem csak egy gyerekeknek, ugyanúgy felnőtteknek is fontos.

Abban az évben, amikor abbahagytam az edzéseket, focit, kezdődött a nyári szezon és a velem egykorú fiatalok csavarogtak, strandoltak, élhették az igazi szabadságot, ami számomra vonzó volt és elindultam ezen az úton.

A focisták nyári szezonban napi kétszer edzenek, ez négy évig nálam is így volt, de élveztem, mert sok szép helyen voltam edzőtáborokban, jó élményeim vannak. Sajnos nem voltam kitartó.

A sportban is és az életben nagyon fontos a kitartás!

Ezt azért írom le példaképp, mivel addig, amíg fociztam, totálisan egy sikeres sportoló jövőjét vetítette, de...

Visszacúszás!

A sport mindig része maradt az életemnek, de az élet rossz társaságba sodort, ahol a drog, alkohol már divattá vált. Mondhatom, hogy nem találtam a helyemet a „világban”, sodródtam az árral, minden mélységbe belementem, ami számomra idegen volt és mivel nem akartam kilógni a sorból, mentem, mint egy „hinta”

Voltak problémáim az életben már felnőttként, kértem édesanyámtól segítséget, tanácsot, de nem volt még olyan élethelyzetben, és így tanácsot sem tudott adni. Nem is haragudhatok ezért rá, de attól függetlenül a problémáimtól nem tudtam szabadulni, nem tudtam megoldani, amit a mostani gondolkodásommal nagyon egyszerűen megoldanék.

Hiába éreztem magam felnőttnek, még gyerek voltam, mert az a képességem nem fejlődött, amivel megküzdök a bizonyos élethelyzettel. Ezért fontos az igazi értékek tanítása már egészen fiatal korban, hogy felnőtt korunkra stabil, problémamegoldó, kreatív, kitartó felnőtté válhassunk. Amikor bekerültem a börtönbe, és megkaptam az útravaló 30 évemet, akkor egy új lapot kezdtem, fejlődni szerettem volna, megismerni magam, megismerni azt, aki elkövetett egy számomra megbocsájtathatlan bűnt és megkeresni a miérteket.

Iskolákat végeztem, tanulhattam pszichológiát, ami segített megérteni bizonyos viselkedési formákat, személyiségjegyeket. Rengeteget tanultam az elítéltársaktól, nagyon sok életutat meghallgattam, hogyan jutottak el az életük legsötétebb periódusáig.

Az világossá vált számomra, hogy minden „defekt” gyermekkorra vezethető vissza, ami sajnálatos, de elgondolkodtató azok számára, akik a jövőben családot alapítanak, gyereket vállalnak.

Hatalmas felelősség, aminek megvan a szépsége és nehézsége egyaránt.

Sokat fejlődött a személyiségem, türelmesebb lettem, kitartóbb, nincs olyan, hogy probléma, csak megoldandó feladat. Motiválom magam, illetve próbálok másokat motiválni; a fejlődés jó érzés, a tudás hatalom és felelősség.

A kommunikáció fontossá vált számomra, érzéseket, érzelmeket lehet közvetíteni, szeretek építő jellegű témákról beszélgetni, tanulni másoktól.

Amit folyamatosan lehet fejleszteni egy életen át, az a Mécses Szeretetszolgálat által képviselt elfogadás, megbocsájtás bűnös „lelkeknek”, embereknek.

Számomra ez a példaértékű szemlélet a legmagasabb szint emberileg, amit el tudok képzelni.

Szövevényes

Taczman Elek alkotása

Köszöntő

Ha egy köszöntőt kellene írnod annak, aki mindent átadott,
- majd szóban is el kéne mondanod, hogyan kezdenéd azt a mondatot?
A megszólítás megfelelő vajon?
Mely hangok és érzelmek egyvelege, a közlés oly egyszerű, de mégsem...
mert feltörnek az emlékek ezrei, melyeket a tudatod valamely okból kivetít.
Miért pont ezeket idézi fel a lelkivilágomból a kozmikus véletlen?
Talán ez gyógyít, és ezután életem nem nehezebb, de ellenállóbb lesz a küzdelemben, melyet a kényelmes közönnyel szemben kell megtennem.
A véges keresi a végtelent és esdve kérdezi: mihez ér fel lelkem - mely értetlen?
Érzem, hogy a köszöntőm erőtlen, és egy életösszegző zsoltár az életemet imába helyezi át,
ami a kezdetek kezdetén már rám talált.
S az énem leáldozott, mert ő jóval a születésem előtt mindent eldobott
- hogy a kapcsolat fennmaradhasson.

Kapczi

Kálvária

Egy néhány száz fős kis községben felnőve már gyerekként megtapasztaltam, hogy nem sok minden maradhat titokban. A mindent látó és halló szomszéd nénik és bácsik, akik nagy bánatomra ráértek egész nap az utcát figyelni, előfordult, hogy hamarabb pletykálták el a munkából késő délután haza kerékpározó édesanyámnak az aktuális csínytevésemet, minthogy én magam talákoztam volna vele.

Ilyen tapasztalatok mellett már tudnom kellett volna, hogy tetteim milyen pletykákat és környezeti hatásokat váltanak ki. Talán tudtam is, de züllött életmódomból fakadóan nem igazán foglalkoztam vele.

Bűncselekményemet, melyért életfogytig tartó szabadságvesztésemet töltöm, szintén ebben a kis községben követtem el. Tettem az egész községet megrázta és megbotránkoztatta. Engem kiemelt a rendőrség ebből a környezetből, de a családom egy része ott maradt. Szerencsére lánytestvéreim már korábban, a bűncselekményem elkövetése előtt elköltöztek otthonról, és így már a saját életüket éltek. Igaz, hazalátogatásuk alkalmával biztosan ők is érezték tettem közhangulatra gyakorolt hatását. Nem is beszélve azokról az érzésekről, melyeket a testvéri szeretetből fakadó fájdalom okozhatott.

Édesapám a letartóztatásomat követő évben eltávozott az élők sorából. Így édesanyám és bátyám maradt otthon, viselve az általam rájuk pakolt súlyos terhet. Igen, súlyos terhet, mert véleményem szerint az elítéltek által elkövetett bűncselekmények súlya és azok következményei hasonló teherként nehezeden az ártatlan családtagokra, mint a cselekményt elszenvedőkre.

„Milyen bölcs és találó az az arab közmondás - a meggyilkoltnak anyja tud aludni, de a gyilkosnak anyja nem!” Hock János: Gondolatok című művéből származó idézet is ezt sugallja, még ha ez az álláspont nem is olyan népszerű a médiában. Ter-

mészetesen nem kisebbíteni szeretném ezzel a bűncselekmény áldozatainak szenvedéseit, csak rávilágítani arra, hogy a tettes nem egy, hanem két család életében okoz jóvátehetetlen károkat.

Az elítélésemet követően messzire kerültem a családi háztól, ettől függetlenül édesanyám rendszeresen járt hozzám beszélőre. A nem megfelelő közlekedési viszonyokból fakadóan éjszakáznia is kellett, mert a kb. 400 km-es utat nem lehetett megjárni egy nap alatt. És annak ellenére, hogy zarándokútajainak célpontja a Csillag volt, mégsem részesülhetett az útjai során vallási élményben, mint a napkeleti bölcsek.

Több mint húsz éven keresztül járt hozzám hónapról hónapra, mégsem szólt soha egyetlen szót sem arról, milyen nehezen viselhetette ezeket az utakat, sem arról, hogy milyen nehéz lehetett az élete abban a környezetben, ahol mindenki tisztában volt fia cselekedetével. Elképzelni sem tudom, milyen érzés lehetett számára napról napra néhány méteres távolságban elhaladni a bűncselekményem helyszínétől, mely minden egyes alkalommal az általam elkövetett rémtettre emlékeztette. Így azon sem lehet csodálkozni, hogy a több mint két évtizedes stressz hatására kialakult betegsége pillanatok alatt ledöntötte a lábáról, ő is elment.

Bátyám azóta is ott, abban a kis községben él, már több mint 25 éve cipeli az általam rárakott keresztet. Viseli panasz nélkül, édesanyámhoz hasonlóan.

Testvéreimmel is kifejezetten jónak mondható a kapcsolatom: telefonon és Teams-en rendszeresen beszélünk, ritkábban egy-egy levél és látogatás, de tőlük sem hallok elmarasztaló szavakat a múltammal kapcsolatban.

A fegyházba kerülésem óta mindig is éreztem, hogy az elkövetett bűncselekményem megtört valamit édesanyám életében és a család többi tagjának életét is rendkívüli módon befolyásolta. Mégis, az elmúlt években, édesanyám halála óta és a Mécses tagok által közvetített lelki folyamatok révén ezek a gondolatok, érzések kézzelfoghatóbbá váltak számomra.

Talán azt is elmondhatom, hogy a családtagjaimra pakolt terhek miatt érzett büntudatom az, amelyet még nem voltam képes feldolgozni magamban, azóta is kavarg bennem. Néha erőteljesebben, néha csendesebben, és ritkán szinte észrevétlenül, de mégis jelen van. Nehezen tudom elképzelni, hogy a jövőben valaki képes lehet megszabadítani jelenlététől. Ám ha mégis megtörténik, akkor úgy érzem, hogy ez a cselekedete jelentősebb esemény lenne, mint a kenyér- és halszaporítás csodája.

Misi

Teher, avagy az életem keresztje

Mi az a teher, nehézség (kereszt), ami nyomaszt, amit nehezen viselek?

Itt a börtönben általános nézőpont az, hogy nem maga a börtön a nehéz, hanem az emberek. Nálam a helyzet nagyon leegyszerűsödött, olyannyira, hogy egy személyben meg tudom nevezni az életem legnagyobb terhét, igen, ez a TEHER én magam vagyok. Ez az állapot már születésem óta tart (kitartó vagyok, nem?), legalábbis azóta pedzegetik, időnként nyomatékositják különböző hangsúllyal hozzám közel és távol állók, hogy időnként teher stb. vagyok számukra. Igaz, néha csak éreztették - éreztetik ezt, és néha azt is elismerték - elismerik, hogy azért szeretnek is. Szóval volt olyan életszakaszom, amikor csak mások érezték a terhem (pedig mindig vékonydongájú voltam), ám mivel én akkor még fiatal és bohém voltam, így nem vettem fel annyira saját, a mások és az élet terheit.

Némi bukdácsolás ellenére elég simán haladtam az életem útján. Talán, sőt biztos, hogy csak látszólagos volt ez a gördülékeny út, mert az értékrendszere hiányos volt, és ha lehetett, akkor kerültem a szembesülést a valóságos nehézségekkel. Sajnos ennek a felületes, figyelmetlen életvitelnek meglett az átka.

A felnőtt korról természetesen együtt járó szaporodó problémák, a felelősségteljes gondolkodást megkövetelő sorjázó terhek kezdtek körbevenni és fölém tornyosulni. Próbáltam kerülgetni őket, a könnyebbet gyorsan megoldani (némelyet sikerült is), ám néhány inkább súlyosbodott. A nyomasztóbb gondoknak többnyire inkább már csak a kényszer hatása alatt álltam neki a tűzoltásnak. Az ilyen halogató megoldás nem mindig a legjobb gyógy mód, mert hegek maradhatnak, örökre láthatóak és újra felszakadhatnak.

Az életem, nem, nem az életem, hanem én rohantam egy szakadékba torkolló zsákutcába. A számomra elviselhetetlennek érzett nyomasztó terhek

alatt nem visszafordultam, hanem a nyakamba vettem még plusz a teljes életem legnehezebb keresztjét.

Ugyanis a lehető legrosszabb lehetőséget választottam, beleugrottam a bűn szakadékába. Elkövettem két bűncselekményt, amivel végleg megszakítottam két életutat, és betetőztem mindazt a rosszat, amit egy „ember” elkövethet. Amit a látszólagos „felhőtlen” életemben kerültem, amiket gondnak, tehernek véltem, mindarról kiderült, hogy semmi ség, változó és változtatható lett volna.

Tettem bizonyította és kényszerített rá, hogy megtudjam, megtapasztaljam egy életre az igazi terhet, a valódi keresztet, magamat.

Létszükségletté vált, hogy szembenézve értelmezem a bűnt, bűnömet, és a bűnöst, hogy valójában ki és mi vagyok én?

A keresztet tekinthetjük tehernek, nehézségnek is, ám több pozitív jelentése is van: hit, tudás, tapasztalás, jel, szimbólum és választási lehetőség is, mert életünkben rengeteg útkeresztveződéssel találkozunk, ezért döntés is, mert valami irány, gondolat mellett kell elköteleződnünk. Az én keresztmem a saját bűnös terhem, amit eleinte egy „Káinpecsétnek” véltem, ám mostanára rá kellett jönnöm, hogy valójában inkább védelem, mint bélyeg. Miért is? Mivel a zsákutcából való kitoltság helyett a saját poklom alját választottam, ahol a keresztmemmel a nyakamban ücsörögve a következőkre jutottam: feláldoztam két életet (de az enyémhez gyáva voltam és vagyok), így együtt kell élnem a tettem tudatával, de minden másban változtatnom kell. Szóval a pecsét-kereszt egyfajta kegyelem számomra, nem felmentés a múlt alól, hanem egy lehetőség a fejlődésre, az új tapasztalatokra, a valós önismeretre és a megfelelő kommunikációra a világgal. Így értelmet kap és élhetőbb a jelen, a jövő pedig valószínűbb lesz valamennyire. Mindez segít elviselhetőbbé tenni a terheket, még a sajátomat is néha.

Pásztor József

Ima értünk

Légy áldott, Atyánk, szent Fiadért, akiben magadhoz hívsz, és új életet adsz nekünk. Legyünk bár gyöngék és fáradtak, az ő igája édes és az ő terhe könnyű a számunkra, mert miközben magunkra vesszük ezt az igát és hordozzuk ezt a terhet, mind inkább vele magával azonosulunk. Add, hogy ne is keressünk másutt felüdülést, mint a mi Urunknál, Jézus Krisztusnál, s egyre jobban az ő képére és hasonlatosságára formálódva fáradhatatlanná váljunk a szeretetben.

Barsi atya

Nyári emlék

Soha nem felejttem el az első nyaralásomat. Olyan emlékek maradtak a szívemben - amelyek ugyan később rablók martalékává váltak - mégis emlékezetesek. Nem tudom, ti hogy vagytok vele, de a nyár, a víz közelsége mellett elviselhető, némely hűsítő folyadék - hideg sör vagy üdítő - és tömegtelen mennyiségű fagyis társaságában. A Duna, annak holtágai, sóderbánya, uszoda, Balaton (a magyar tenger) és az első emlék: a Velencei-tó. Szüleimmel még kézen fogva kellett közlekednem, ezért apám a Velencei-tó egy sekély részén vitt be a vízbe. A parttól úgy 10 - 15 méterre szólaltam, hogy egy zavaró, furcsa valami van a lábujjaimon, amit apám örömmel fogadott. Képzeljétek el, egy 24 grammos pecsétgyűrű volt kettő lábujjamra szorulva. Sz.Cs. 1952-es monogrammal volt ellátva, mint ez később kiderült. Na, innentől kezdve engem a vízbe nem lehetett beengedni, mert csak a lábam volt kint és a kezeimmel kotortam a tó alját, hátha találok valamit, de nem így lett. A gyűrű emléke elkísérte életem egy részét. Igaz, megszorulva zálogházba lett adva, amit kiraboltak és a gyűrűt elvitték a sok arannyal együtt. A tettessel a börtönben találkoztam és köszönés helyett csak viccből azt mondtam neki: „Tartozol nekem, ugye tudod?” Mire ő: „De hát nem is ismerlek!” „Nem baj, akkor is tartozol.” és elmondtam miért is, röhögünk együtt és jó barátok lettünk. Így aztán a gyűrűs történet csak emlék maradt.

De mindentől függetlenül akárki akármit mondhat, a magyar tenger az a miénk. A Balaton bármely része olyan, mintha nem is itthon lenne az

ember: a víz illata, a főtt kukorica, a szokásos ránított hal, palacsinta és minden vele járó dolog, a pihenés, napozás és a csajok, így viselhető el a nyár.

Persze horgászni a Duna holtágain, csodálni a természetet, ami évszaktól függetlenül mindig fantasztikus, elviselhetővé teszi a nyarakat. Jobb, mint a klímában ülni, szerintem.

Utolsó nyaralásom Balatonlellén, majd Tiszakécskén volt. Utóbbinál a part oldalán a gyerekek által csinált csúszdán hatalmasokat csobbantam. A nevetések, hülyéskedések, egyszóval, aki teheti a kánikula elől a vízpartot válassza.

Idebent pedig a nyarak kemények, de hűvösön vagyunk, az is biztos. Ezért marad a lavór víz, lábamat bele, egy vizes törölköző a nyakamba, rádiót hallgatva, nosztalgizva az emlékeken hűsitem magam. És próbálom felöltözve kibírni a nappalokat, hogy este ezt tegyem a magam lavóros tengerében úszkálva, lubickolva. Jó nyaralást az emlékekben!

Sziasztok! Sz. Olivér

	1	2	3	4	5	6		1		3		2	7		8	9
3		10	2	11	2		11	12	10	2	5	3	9	5	2	8
13		14	4	6	15	14	4	11	12	15	5	2	5	16	2	
4	6	16		17	18	7	18	4	5	9	15	4	9	11		2
11	S	Z	U	M	Ó		14	5	16	14	20		11		9	11
6	3	12	6		10	6	15	14	11	4	8	14	5		15	4
16	18	5	5	12	20		12		4	9	14	5	14	16		8
14	11		21		7	14	16	12	8	11		6	1	14	20	6

Minden szám egy betűt jelöl. Az előre megadott szavak segítenek az indulásnál, például 2=E, 11=S, stb. A két és három betűs szavak többsége értelmetlen. A megfejtés a szürke négyzetekben olvasható.

Melyik utat választjuk a próbatételeink alatt?

Bizonyára sokunk számára ismerősen cseng Teréz anya neve, akit a szegények angyalaként is neveztek.

Példaértékű munkásságot hagyott az utókor számára. Olyan életutat járt be, amit úgy gondolom érdemes követni, és a nyomdokaiban haladni.

Most szeretnék tőle átadni egy gondolatot, amely tanulságos lehet számunkra.

„Mindannyian képesek vagyunk a jóra és a rosszra.” Nem születünk rossznak: mindenkiben van legbelül valami jó. Egyesek elrejtik, mások semmibe veszik és elhanyagolják, de azért az ott van. Isten arra teremtett minket, hogy szeressünk és szeressenek bennünket. Az a mi Istentől való próbatételünk, hogy az egyik vagy a másik utat választjuk-e.

Talán vagyunk néhányan, akik az útkereszteszédéshez érkezünk, és választás előtt állunk, hogy melyik úton haladjunk tovább?

Azon, amely kihozza belőlünk a jót, vagy azon amelyik a rosszban tart még egy ideig?

Úgy gondolom, aki bármilyen tevékenység során emberekkel kerül kapcsolatba, még ha csak önkéntes tevékenység is, szükséges számára, hogy kitartó és elkötelezett legyen a másik ember felé, és szeretettel tudja végezni azt, amit választott, vagy ahogy mi keresztények mondani szoktuk, amire Isten elhívott bennünket.

Jelen esetben a levelezést. Tudjunk úgy „ráhangolódni” a másikra, hogy évek múlva is szeretettel folytassuk az elkezdett kapcsolatot, és egyik fél számára se legyen teher a levélírás.

A Mécses Szeretetszolgálat által emberi kapcsolatok, barátságok születnek önkéntesek és levelezni vágyó fogvatartottak között. Ilyenkor mindkét fél részéről nagy szükség van kitartásra, olykor a felmerülő nehézségek megoldásának megtalálására, amely benne rejlik egy szép és jól működő közös levelezésben.

Szolgálatunk indulása előtt lelkesen vállaltuk, hogy a velünk levelezni vágyó fogvatartottak lelki kísérői és segítőtársai leszünk a börtönévek alatt, és ennek az időszaknak az elviselésében, illetve a

jobbá tételében leszünk támaszaik, egy közös cél érdekében.

Ablakok leszünk a külvilágra, amelyen keresztül a levelezőtársaink láthatják rohanó világunk szépségeit és nehézségeit egyaránt. Ám az ablakra, ha nincs tisztítva, egy idő után rárakódik a szennyeződés, és már a fényt is alig engedi át. Legyen az egy autó szélvédője, vagy egy ház ablaka. Szennyezett állapotban már lehetetlenné válik a kilátás rajta. Gondoljuk csak el, hogyan tudnánk úgy vezetni egy autót, ha alig látnánk ki a szélvédőjén? Azt hiszem nem szoktuk megvárni, hogy ilyen állapotba kerüljön akár a kocsink, akár a lakásunk ablaka, hanem jóval előtte megtisztítjuk a rárakódott kisebb szennyeződésektől is.

Így tudnám jellemezni a levelezéseinkben a megújulás fontosságát. Ahhoz, hogy jól tudjanak működni a kapcsolataink, és ne legyen számunkra teher a levelezés, szükségünk van a megújulásra, bizonyos dolgok megújítására, és a közös cél vezérelte útkeresésben való segítségnyújtásra. Ehhez viszont nagy kitartásra van szükség, ami elengedhetetlen egy jól működő kapcsolathoz.

Egy kényszerlevelezés teherként nehezedik mindkét félre. Ilyen kapcsolatban levelezőtársaink szemei előtt csak a börtön falai maradnak, és nem látnak már ki az őket körülvevő világra.

Leveleink által inkább vidámságot és örömet próbálunk bevinni a börtön zárkáiba, és felgerjeszteni bennük az elhanyagolt jót. Sokszor felszínre jöhetnek Istentől kapott érzelmek, mindkét fél részéről, amelyek utat törnek a jó felé. Így az idő múlásával a cselekedeteink által is egyre gazdagabban találjuk meg magunkban azt a jót, amit elrejtettünk, vagy mások semmibe sem vettek, esetleg elhanyagoltunk, nem csak az embertársaink, hanem a szeretteink felé is.

Ezek a levelezések erősíthetik bennünk azt az értékrendet és önbizalmat, amely megmutatja a helyes utat és arra terel bennünket. A jó képessé tesz, hogy másoknak tudjunk segíteni, és Isten szeretetével másokat is szerethessünk, és mi is szeretve legyünk.

Azt hiszem nem elég akarni a levelezést, tenni is kell egymásért!

Váci Mihály: Még nem elég! című versének néhány sorával szeretnék búcsúzni.

„Nem elég jóra vágni:

a jót akarni kell!

És nem elég akarni:

de tenni, tenni kell!”

Kívánom, hogy Isten segítségével tudjunk jót tenni egymásért, hátrahagyva a múltat, találjuk meg a jövőbe vezető helyes utat.

Isten áldjon! Szeretettel: Éva

Béke, szabadság, választás... Húsvét?

Összeegyeztethetőek-e a fenti fogalmak? Adottak-e, vagy meg kell harcolni értük? Ideális korban igen, de annak ellenére, hogy ennek minden előfeltétele adott - főleg keresztény szempontból - mégsem élünk olyan korban. A fenti fogalmak külön-külön is jelentős értéket képviselnek, egymásra épülve közös értékrendet alkotnak, melyeket az Emberi Jogok Chartája foglal magába, de ezt megelőzően már a Bibliában is benne voltak. Csak el kellene olvasni azt. Nem egy nehéz olvasmány, annak ellenére, hogy vannak unalmas részei, de melyik könyvben nincsenek. Sokan csak részleteiben olvassák, és azt mondják, hogy érthetetlen. Ez igaz, viszont megértéséhez el kell olvasni az Ó- és Újszövetséget, ugyanis az Újszövetség válaszolja meg az Ószövetségben felmerülő kérdéseket. Így a válaszok értelmezhetetlenek a kérdések ismerete nélkül.

A szabadság fogalmával érdemes elkezdni, mert az alapozza (alapozná) meg a békét és a választást. És a Húsvét? Abból ered a szabadság, a béke, a választás... és mindez szervesen kapcsolódik a modern társadalom szükségszerűségéhez és folyamataihoz. Ugyanis a szabadság az, amikor a külső tényezők kötöttségétől mentesek vagyunk; továbbá a meg nem határozottság minden fajtáját, ha ez a kötetlenség és meghatározatlanság a belülről önmeghatározás egy bizonyos képességgel jár együtt, mert a fizikai, pszichikai és cselekvési szabadság a tér-idő korlátok között élő teremtmények adott lehetősége a hozzájuk tartozó szokásos mozgások megvalósításához. Mivel az ember közösségben él, így az egyéni szabadságból társadalmi szabadság lesz, amely közel áll a politikai szabadsághoz, amely magába foglalja a különféle társadalmi rétegek és csoportok történelmi helyzetéhez kapcsolódó törekvéseit az elnyomó és kizsákmányoló mozgásokkal szemben. Kiváló példa erre a francia forradalom, amely valójában feláldozta az egyéni szabadságot a közösségért, így a maga merev racionalista és materialista előfeltevéseivel magába rejtette a diktatórikus uralom lehetőségeit. Két téves alapon tette ezt: hogy csak egy megoldás létezik, és aki ezt birtokolja, arra kényszerítheti a többieket, hogy kövessék őt, mert ő az, aki igaz érdekeket képvisel; a másik tévedése az, hogy a nemzetet homogén egészként kezelte, holott egy nemzet soha sem homogén. Más helyzetek, más szükségletek, más hiedelmek és más hitvilág.

Szörnyű, hogy az emberben milyen mélységben gyökerezik a kizárólagos megoldásra való hajlam, és így a szabadságot, amely Isten legnemesebb ajándéka, hajlamosak vagyunk helyettesíteni a biztonsággal, amely egyben lemondás a személyes szabadságról, és az ehhez szorosan kapcsolódó társadalmi- és politikai szabadságról, ami arra utal,

hogy ezek, valamint az önmeghatározás és a bátorság eltűnőben van az ember világából. „Aki lemond a szabadságról a biztonság érdekében, az egyiket sem érdemli” – mondotta Benjamin Franklin. 1993 év telt el Jézus keresztre feszítésétől és bennünket csak a Maslow féle piramis legalja érint meg. Ennyire degradálódunk az eltelt évszázadok során és/vagy nem vagyunk képesek megérteni Krisztus üzenetét és tettét-áldozatát, amit mindenkiért (egyes vélemények szerint csak sokakért) hozott. Élete során Jézus sajátos szabadságot élt, amikor végigélte és megszenvedte a megváltásunkat. Ugyanis szabad volt a társadalmi és közösség helyzetétől, a történelmi elnyomás félelmeitől (Mt 5,17-20), a származás korlátaitól (Jn 4,4-10), a zsidó társadalom tagozódásától (Jn 18,36), a történelmi bosszútól (zelóták), a karrierizmustól (Jn 8,1-20), a vallási reformerektől (esszénusok), a tér-idő korlátaitól (hol, mikor és kivel álljon szóba: Mt 9,9-10; Mk 2,14-16; Mk 4,1-2), a társadalmi ranglétrák korlátaitól (Mk2,17; Lk 6,1-5), a pénztől és elsősorban a társadalmi előítéletektől. Gondoljunk csak Pilátus szavaira: „*Íme az ember*” - Ecce homo - arra mutatva rá, hogy istenemberként Jézus nem kivételes figura az emberiségben, hanem Ő a normális ember, az Ő hasonlóságára kell alakulnia minden más emberi létnek. Ezt még nagyon nem közelítettük meg, de merem remélni, hogy igyekszünk, bármennyire is minden, de legfőképpen saját magunk ez ellen szólunk, cselekszünk. Jézus szabadságának mibenlétét (amelyben mi, mint teremtmények az áldozatán át részesülünk) H.U. von Balthasar világítja meg a legjobban:

- Önbirtoklás, a saját magából kezdés hatalma, a belőle következő választások – és a világot meghatározó, formáló szabadsággal.

- Ajándék természete ezzel együtt megköszönni való, és az önmagán tuti beteljesedésre szánt jelleg.

- Teret adni más szabadságának, a teremtményi szabadságot ajándékozó feltétlen szabadság gesztusa.

Ezek ismeretében könnyű megérteni Szent Pál teológiáját, miszerint az ember csak Jézuson át nyeri el szabadságát (Róm 6,10-11; Róm 8,21), mert a helyes szabadságértelmezés szerint a személy szabadsága nem a többi személy szabadsága nélkül akar érvényre jutni.

Felnövünk-e valaha ahhoz, hogy megértsük Jézus tettét és húsvéti áldozatát? Azt, hogy nem egy statikus állapotot örököltünk, hanem egy alapot, amelyet nekünk kell tovább vinni, és ez egy bizonyos fokú bátorságot és folyamatos fejlődést és ta-

nulást igényel, amely megalapozza a végső jóhoz vezető utat. Végezetül egy idézet H.U von Balthasar trinitárius szabadságértelmezéséből: „A teremtés, mint a szabadtér adás, a véges, önálló teremtett szabadságnak, az Atya kezdeményezésének köszönhető, aki öröktől fogva a szabadság terét adja a Fiúnak, s így a Fiúban, a Fiú által akarja a világot s benne a szabad embert”

Ad gloriam Dei! – Isten dicsőségére!

Erdélyi Nándor

Fáradtság és teher

Életünknek vannak fizikai terhelései, amik fáradtságot idéznek elő, de ez könnyen „gyógyítható”, egyszerűen pihenni kell és utána megújult erővel tudunk újból fizikai munkát, sportot vagy más megterhelő dolgot végezni.

A lelki fáradtság az egészen más, a lelkünket nyomasztó terhek nem tűnnek el azzal, ha testünket pihentetjük. Lelki terheink életünk belső, nem látható részét fárasztják el. Sok minden lehet, csak néhány példa: rossz munkahelyi légkör, megmérgezett emberi kapcsolatok, szülő - gyermek - férj - feleség közötti feszültségek, anyagi nélkülözés, kényszerközösségek. Az emberek jelentős része úgy véli, ha a feszültséget okozó körülmények megszűnnének, akkor felüdülne az ember.

Istent sokan így ostromolják és a körülmények változásáért könyörögnek. Az Úr Jézus hívó szava (Mt 11,28) a bűneiben megfáradt, a bűneibe belefáradt, a bűnök terhe alatt roskadozó embernek szól. Nyugtalanágunk oka a bennünk lakó bűn, amiből szabadulást egyedül az Úr Jézus Krisztus tud adni. Így hívja önmagához a bűnei alatt szenvedő embert.

Különös az Isten gyógymódja. Amikor bűneim terhével mentem az Úr Jézushoz, még nem ismertem ezt az Igét, mégis megéltem Isten békességét és szívemben megjelenő nyugalomát. Előfordult, hogy a megtérésem után is meg voltam lelkileg terhelve, és

gyakran úgy jött az Úr gyógyítása, hogy elkezdtem valaki felé szolgálni az evangéliummal, és míg másoknak szolgáltam, magam is felüdültem, megélve az Igét: „(...) aki mást felüdít, maga is felüdül.” (Példabeszédek 11,25). Isten nem mindig a körülményeket változtatja meg, ám a körülményekben élő embert mindig megerősíti. Megterhelt, elfáradt lelkünk orvosa Jézus, felüdülésünk nála van. Egyszerűen amikor hozzá méssz és elmondod neki megfáradt egész életed és feltárod bűneid, akkor megtapasztalod Jézus gyógyító, szabadító erejét.

Nyomaszt a börtön terhe, rossz döntéseid következménye, kilátástalan jövőd, vagy bármilyen más, ami most terheli szívedet? Vidd az Úr Jézus elé! Ő mondja újból: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.” (Máté 11,28). Bűnökötől terhelt emberek sokasága tapasztalta már megköztük én is - az Úr Jézus ígéretének valóságát. Ő már átvette, elhordozta életünk terheit a keresztfán. Isten ígérete testet ölt, magyarul megvalósul az előtte megnyíló életben. Jelenléte elhordozhatatlannak hitt terheinket leveszi rólunk. Nagy kérdés, hol van a te lelki életed?

„Aki a Felséges rejtekében lakik, a Mindenható árnyékában pihen,” (Zsoltárok 91,1)

Kedves Barátom!

Bátorítalak, szólítsd meg az Úr Jézus Krisztust, aki e sorokon keresztül is keres téged. Az Ő ereje lesz a te lelkeddel és átvissz a legnagyobb terhekkel zsúfolt úton is. Megrendítő átélni, részesévé lenni a testi rabságban élő embernek Isten valóságos szabadítását ott a szív mélyén, ahogy a terhek leoldódnak és elindul azon az úton, amin már az Úr Jézussal jár és nincs többé egyedül.

Kívánom, éld meg Isten szeretetét, terheid pedig tedd kezébe, hozzá forduló imádságod által.

„Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogott el irgalma: minden reggel megújul. Nagy a te hűséged!” (Jeremiás siralmai 3,22-23)

Szeretettel:
Boros Lajos

Örülni vagy örülni?

Most, hogy közeleg a nyári időszak és a nyaralás, sokat gondolkozom azon, hogy mi a helyes és mi az, ami az embereknek hasznos lehet és mi az, amiben gyönyörködik az Úr, és mi az, amiben nem.

Már előre félek azoktól a fénykép cunamiktól, amikkel el fogják árasztani az ismerőseim a közösségi média minden csatornáját. Ezzel is kimutatva, hogy milyen jól érzik magukat külföldi országokban a tengerparton, és hogy végre kilépve a hétköznapi mókuskerekéből kivehetik részüket a pihenésből, ami nekik jár. Nem feltétlenül értek egyet ezzel a felfogással, mivel úgy gondolom, hogy nem csak az évben egyszer, nyáron egy vagy két hét erejéig kell pihennünk és szórakoznunk, hanem bizonyos időközönként meg kell találnunk azokat a pihenési és feltöltődési helyeket és időket, melyekkel a testünk és a lelkünk regenerálódhat.

Ez nem azt jelenti, hogy mi a családdal soha nem megyünk el nyaralni - mert ez hazugság lenne -, ám igyekszünk okosan és bölcsen kihasználni azt a kevés időt a pihenésre - akár a nyári vagy az őszi szünetben -, amely rendelkezésünkre áll.

A gyermekkorból hozott példák vagy pozitív példaként vagy negatív példaként ivódnak bele a felnőtt létünkbe, és így van ez az én életemben is. Elég szerény körülmények között éltünk gyermekkorunkban testvéremmel együtt, mégis boldogan és örömmel vártuk a nyári szünet első napjait s azt a szünetet, amelyet minden gyermek vár. A szüleim egy olyan helyen dolgoztak, ahol állami gondozott gyermekeket neveltek, és az ő feladatuk volt többek között az is, hogy nem csak az iskolaidőben, hanem a nyári szünetben is vigyázzanak rájuk, és ezeknek a gyerekeknek is legyen igazi nyaralásuk.

Ennek volt köszönhető az, hogy ezekkel a gyerekekkel a szüleim csereüdültetésekben vettek részt, ami azt jelentette, hogy az ugyanilyen intézet gyermekei két hétre eljöttek ide a „mi intézetünkbe”, ahol a szüleim dolgoztak, és az itteni gyerekek elmentek az ő intézetükbe. Mivel a családdunk nem engedhette meg magának abban az időben, hogy elmenjünk nyaralni, ezért nekünk az öcsémmel az volt a nyaralásunk, hogy vártuk ezt a két hetet minden évben, és mi együtt nyaraltunk az állami gondozott gyerekekkel. Természetesen a szüleimnek ez akkor is munka volt, ám mégis egy kicsit kikapcsolódás és másfajta együttlét a saját gyermekeikkel is.

Amikor megszülettek a gyermekeim, akkor a férjemmel együtt eldöntöttük, ha Isten megengedi nekünk és ad olyan anyagi feltételeket, akkor szeretnénk a saját gyermekeinket elvinni minden évben kikapcsolódni és nyaralni. Isten kegyelmes volt - és még mindig az -, mert megadatott nekünk és megadatott, hogy minden évben eljussunk nyaralni. Voltunk már a hegyekben, a Balaton-parton és Magyar-

ország gyönyörű helyein, vagy éppen Erdélyben megcsodálva az ottani szépségeket.

Egy dologra azonban mindenhol felfigyeltem, akárhol is nyaraltunk: azok az emberek, akik körülöttünk nyaralnak, úgy élnek, mintha nem lenne holnap. (Tisztelet a kivételnek!) Úgy esznek, úgy isznak, úgy mulatnak és táncolnak, mintha most mindent be kellene pótolni, amit az előző hónapokban nem tettek meg. Mert a munka elvette az idejüket, figyelmüket a családról, és most ezzel az örülettel megpróbálják bepótolni a hiányokat. Mértéktelen pénzszerzés, felelőtlen költségek, mértéktelen evés és ivás - ezek azok a dolgok, amelyek sokszor meghatározzák a nyaralóknak a mindennapjait. Én ezzel egyáltalán nem tudok egyetérteni. Mert Isten ugyanúgy fel tud bennünket tölteni örömmel, békeséggel, nyugodtsággal a szürke hétköznapiakban is, mint hogyha ki akarnánk szabadulni ebből a világból a nyaralásunk alkalmával.

Számomra a legfontosabb a nyaralásban az, hogy együtt legyek azokkal, akiket nagyon szeretek. Akiknek lehet, hogy a dolgozó hétköznapiakban nem jut annyi figyelem és törődés. Jó ilyenkor többet beszélgetni, csodás helyeken kirándulni, felfedezni Isten teremtett világát, és az emberi kéz alkotta csodálatos épületeket megtekinteni. Azonban nem szem elől tévesztve azt, hogy ezek a szépségek a mindennapi életünkben is itt vannak velünk, csak a munka, a gondok és a pénzhajhászás miatt körül sem nézünk, hanem csak futunk és rohanunk, ahogyan a világ is teszi.

Mielőtt belefutnánk a nyári időszakba, álljunk meg, tartsunk önvizsgálatot és kérjünk bölcsességet Istentől, hogy hol és hogyan töltsük a szabadságunkat, a nyaralásunkat.

És ne szomorkodjunk akkor sem, ha ezeket a sorokat a börtön falai között olvasod kedves Olvasó! Mert hiszem, egyszer Isten neked is megadja majd azt, és együtt nyaralhatsz azokkal, akiktől lehet, hogy évekre el voltál szakítva. Azokkal fogsz nyaralni, akiket nagyon szeretsz. Isten mindent vissza fog pótolni, hogyha Őrá figyelünk, ha Ő lesz a legfontosabb nekünk akár a börtön falain belül is, akár a hétköznapiakban, akár a pihenésünkben. Azt mondja a Biblia a Jóel könyvében (Jóel 2,25), hogy *„kárpótollak azokért az évektől, amelyekben pusztított a sáska...”*

Ezekkel a szavakkal azt akarja nekünk Isten üzeni, hogyha állhatatosan és kitartóan imádkozunk a nyomorúság éveiben, Ő kárpótolni fog bennünket mindenért, amelyben veszteséget éltünk meg, mert Ő nem az ítélet Istene, hanem a szeretet Istene. Kívánom, hogy érezd meg, hogy Isten a szeretet. (lásd 1 János 4,8)

T.Viki

Hogyan találkozhatnánk Jézussal?

Sajnos a gyermekeimnek nincs élő keresztény hite, ami nagy bánatom. Valójában én sem tettem meg mindent a vallásos nevelésük érdekében, amit utólag már nagyon sajnálok. Persze okolhatnám a férjemet is, aki úgy vélte, a gyerekeink majd felnőttként maguk döntsék el, hogy miben akarnak hinni. Vagy hibáztathatnám az ateista iskolai és társadalmi környezetet, de a végeredmény ugyanaz, mert nekem fáj, amiért ez így alakult.

Ha gyermekkorunkban nem ültetik el a szívünkben az istenhit magját, akkor később sokkal nehezebb lehet hinni Istenben, egészen addig, amíg személyesen meg nem tapasztaljuk mennyei Atyánk, vagy Jézus, vagy a Szentlélek jelenlétét, ami bizonyossá teszi számunkra a létezésüket, és azt az örömet, amit meg akarnak osztani velünk. De hogyan juthatnánk el Isten jelenlétének megtapasztalására? Hogyan találkozhatnánk Jézussal?

Jézus mindig velünk van és találkozni szeretne velünk: „Nézd, az ajtóban állok és kopogok. Aki meghallja szavam, és ajtót nyit, bemegyek hozzá, vele eszem, ő meg velem.” (Jel 3,20) De mi gyakran nem vesszük észre a kopogtatását, mert annyira el vagyunk foglalva a tevékenységeinkkel, feladatainkkal, gondjainkkal vagy szórakozásainkkal. Meg aztán még az emmauszi tanítványok sem ismerték fel a velük beszélgető Jézust (lásd Lk 24,13-35), így mi is képtelenek lehetünk felismerni őt. Vagy ahogy Tamás apostol (lásd Jn 20,24-29), mi is csak akkor tudnánk elfogadni Jézus feltámadását, ha sebeibe tehetnénk ujjunkat.

Ám Isten kegyelméből megérezhetjük az Ő jelenlétét, például amikor a természet szépségeit csodáljuk, vagy ha nagy öröm ér minket, vagy ha valami nagy bajtól, szerencsétlenségtől, tragédiától menekülünk meg. Az Isten keresése, az imádkozás, az elcsendesedés, a Biblia és főként az evangéliumok olvasása, a bűnbánat, a szentmisék illetve istentiszteletek, a szentáldozás vagy az úrvacsora, a vallási programok, a különböző keresztény lelkigyakorlatok, köztük a néhány börtönben is elérhető Cursillo, és mások tanúságtételei sokat segíthetnek az Atya, Jézus vagy a Szentlélek jelenlétének megtapasztalásában, amit kérnünk is fontos. Aztán ha megtörténik a nagy találkozás, és a szívünket átadjuk Jézusnak, onnantól megváltozik, kivirágzik az életünk, bármilyen körülmények között vagyunk. Attól

kezdve az imádkozás tényleg kezd Istennel való beszélgetéssé alakulni. Persze nem biztos, hogy Isten jól hallható szavakkal fog hozzánk szólni, inkább olyan gondolatokat és érzéseket ad, amelyek hozzá közelebb visznek. Elcsendesedve akár minden nap megkérdezhetjük Őt, milyen neki tetsző dolgot tehetünk aznap? Mivel tudnánk megdicsőíteni Őt ott, ahol vagyunk? Ő válaszolni fog, amit meg is érthetünk, ha figyelmesek vagyunk.

A börtönben talán nehezebb az Isten keresése, mert a többszemélyes zárákban nehéz az elcsendesedés, és nehéz felvállalni a hitet, ha a többiek másként gondolkodnak és még gúnyolódnak is emiatt. Azonban mindenképpen érdemes az adott lehetőségekkel élni, így a Biblia, és azon belül az evangéliumok olvasásával, és a keresztény vallási alkalmakon való részvétellel. Ami pedig a börtönben segítheti az Isten keresését, az a rendelkezésre álló idő, hiszen abból sokaknak lényegesen több van bent, mint kint.

Kalkuttai Szent Teréz anyja mindannyiunknak küldte ezt az üzenetét: „Jézus azt szeretné, hogy még egyszer mondjam el nektek, milyen nagy szeretettel van mindegyiktek iránt, sokkal nagyobb, mint el tudjátok képzelni. Aggódom, hogy némelyek közületek még nem találkoztak valójában Jézussal – négy szemközt ... Persze elidőzhetünk a kápolnában, de tényleg felfogtatók a lélek szemével, hogy micsoda szeretettel néz Ő reátok? Megismerkedtetek igazán az élő Jézussal, nem könyvekből, hanem azáltal, hogy befogadtátok Őt a szívetekbe? Hallottátok szeretetének szavait? **Kérjétek ezt a kegyelmet:** Ő lángoló vágyakozással várja, hogy megadhassa. Nemcsak szeret benneteket, hanem ennél többről van szó, emésztli a vágyakozás utánatok. Hiányoztok neki, ha nem közeledtek Hozzá. Szomjazik rátok.”

Remélem, hamarosan a gyermekeim és mi mindnyájan élünk Istennek azzal a kegyelmével, amivel a vele való szoros kapcsolatra akar minket vezetni, és találkozunk Jézussal már itt a földi életünkben, és befogadjuk Őt a szívünkbe!

imával és szeretettel: Edit

Sohasem feledlek

A szerelem nem betegség, csak egy állapot,
Szeretlek téged, ezt te is láthatod.
De fájni kell a szívnek ha igazán szeret,
Mert fájdalom nélkül szeretni nem lehet.
Valakit megszeretni egy perc is elég.
De elfeledni őt egy élet is kevés.
A síron túl is szeretlek téged.
Sohasem feledlek, amíg csak élek!

Kolompár Attila

Felkerül a Mennyországba a feleség. Csodálatos minden, boldogok az emberek. Ahogy sétál, egyszer csak meglátja a régebben meghalt férjét. Odamegy hozzá, és nagy örömmel megszólítja:

- Drága férjem! De jó, hogy itt is találkozunk, ismét együtt leszünk.

Mire a férj:

- Nono! Arról volt szó, hogy csak holtomiglan, holtodiglan.

Ilyen egy igazi székrekedés

Főnök mobilon hívja az egyik alkalmazottját:

- Minden rendben van az irodában?

- Igen, uram. Nagyon forgalmas napunk van ma, reggel óta meg se álltam. És önnek hogyan telik a szabadnapja?

- Remekül, de megtenne egy szívesseget?

- Hogyne, bármit uram. Mi lenne az?

- Itt vagyok a strandon a büfé előtt a sor végén. Venne nekem egy lángost? Látom hogy mindjárt maga kerül sorra...

Hol a pokol?

Férj a feleségéhez:

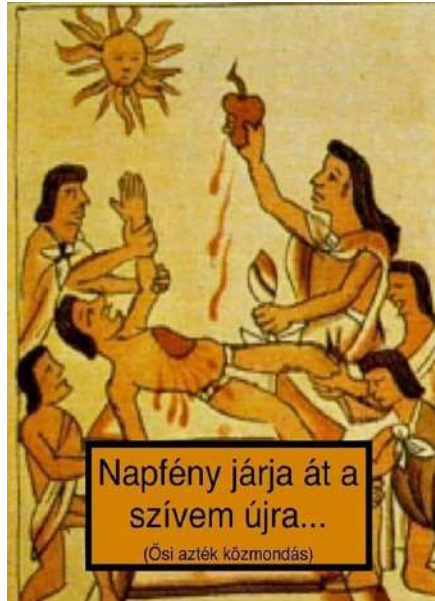
- A főnöknek ma csuda rossz napja volt. Rettenetesen üvöltözött velem, és mérgeiben elküldött a pokolba...

- És erre te?...

- Én rögtön hazajöttem hozzád.

Humor

Ősi azték közmondás

- Igazgató úr, kérem vegye tudomásul, hogy felmondok.

- De hát miért, Gizike?

- Mert ön nem bíz meg bennem.

- Ugyan már. Hiszen a páncélszekrény kulcsát is az asztalon hagytam.

- Igen. De az nem nyitja.

Mitől jó egy kritikus?

- Na de plébános úr! Hogy mondhatod az alkotásomra, hogy szörnyű mázsolmány?! Értesz is te a modern festészethez! Hiszen soha nem volt ecset a kezében!

- Miért ne tudnám megállapítani egy képről, hogy csapnivaló? Egy tojáról is meg tudom mondani, hogy rossz, pedig soha életben nem tojtam!

Szószeiki pletyka

A lelkész igen fájlalta, hogy vasárnaponként egyre kevesebben kíváncsiak a prédikációjára. Ezért az egyik vasárnap bejelentette:

- Kedves híveim, tudom, nem szép dolog kibeszélni mások magánügyeit, de a jövő héten kénytelen leszek elétek tárni egy szörnyű családi perpatvart!

A beharangozott alkalomra természetesen zsúfolásig megtelt a templom. A pap szószeikéről elégedetten nézett végig a tömegen - majd belekezdett Ádám és Éva történetébe...

Néha jobb a nem tudás

Zlaccsek találkozik az ismerősével és mondja neki:

- Nézze, kedves barátom, én nyugodtan szeretnék aludni. Tudni szeretném, mikor fizeti meg végre az adósságát?

- Nézze, uram! – válaszolja a másik –, ha maga nyugodtan szeretne aludni, akkor jobb, ha nem tudja meg!

Nehéz megállapítani egy padon fekvő hírszerzőről, hogy alvó ügynök vagy halott kém...

IMPRESSZUM

Kiadja a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság
Felelős kiadó: Mécses elnöke

1325 Budapest, Pf. 391.

mecsesbp@gmail.com

mecses.vaciegyszazmegye.hu

ISSN 3058-1168 (Nyomtatott)

ISSN 3058-1850 (Online)

Újságunk készítésében fogvatartottak, szabadultak, civil missziósok, papok és lelkészek egyaránt közreműködtek. A fogvatartotti írásokat minden esetben a BVOP kommunikációs főosztály sajtóengedélyével tesszük közzé.